

ВАКЦИНАЦІЯ

Дайджест

Випуск №3 (02/05.2024)

в Україні та світі

COVID-19 в Україні.

На ГРВІ, грип та COVID-19 протягом епідсезону 2023-2024 рр. захворіли 4 715 963 українці. Кількість летальних випадків – 1 028: із них 82 – унаслідок ускладнень грипу та 946 – серед людей з позитивним результатом тесту на COVID-19. Зараз захворюваність продовжує знижуватися.

<https://www.facebook.com/moz.ukr/posts/887542873399930>

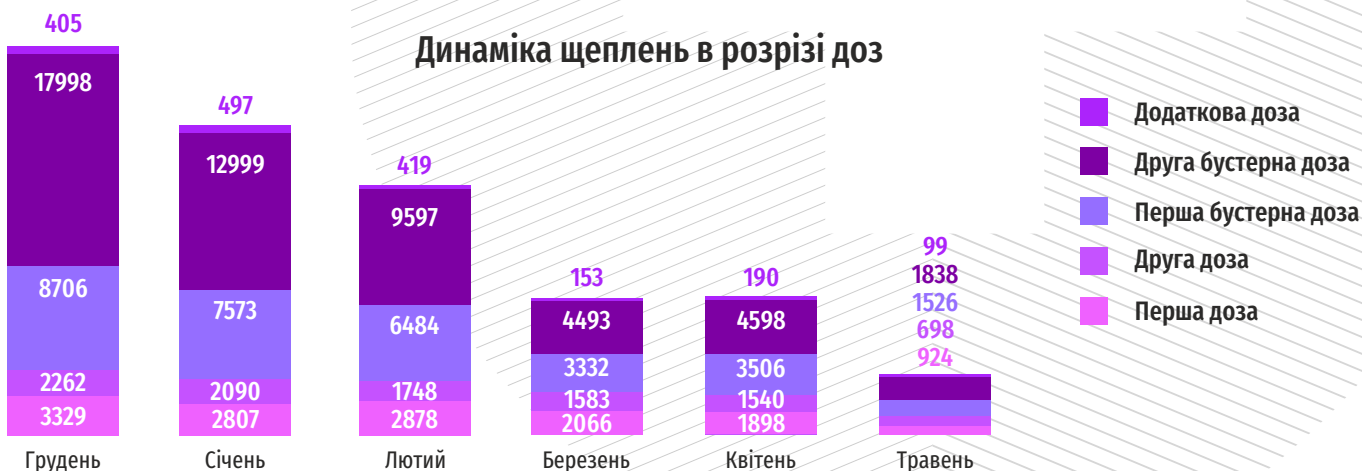
За тиждень (з 13 до 19 травня) зареєстровано в Україні 459 випадків захворювання на COVID-19. Медичну допомогу у стаціонарі отримали 18 дітей, із них одна дитина віком до 14 років потребувала лікування у відділенні інтенсивної терапії. Зареєстровано 7 летальних випадків серед осіб, які

мали позитивний результат тесту на COVID-19. Всі померлі не мали профілактичних щеплень проти COVID-19 протягом останніх 12 місяців.

Джерело: <https://moz.gov.ua/article/news>

Згідно з даними ЕКОЗ, в Україні станом на 15.05.2024 вакциновано проти COVID-19 однією дозою понад 16,3 млн осіб (16 379 094), двома дозами – понад 15,5 млн осіб (15 561 526), першою бустерною дозою – понад 3,3 млн осіб (3 361 750), другою бустерною дозою – понад 511 тис. осіб (511 145).

За березень 2024 року було здійснено понад 11 627 щеплень, за квітень – 11 732 щеплень, за травень – 5 085 щеплень.

Медицина не може врятувати від смерті, але спроможна продовжити життя, зміцнити моральність, заховаючи добродіє, переслідуючи порок – цього смертельного ворога здоров'я; може вилікувати багато недуг, що уражують бідне людство, і робить сильнішими державу й народ своїми порадами».

(Хуанді, китайський імператор (2698–2598 до н.е.))

Зміцнення та підтримка.

14 травня в Дніпрі проведений круглий стіл з актуальних питань поліпшення ефективності запобігання інфекційним захворюванням шляхом імунізації населення.

На круглому столі, що відбувся 14 травня у м. Дніпро, за участі консультантів спільних проєктів Міністерства охорони здоров'я України і Світового банку Федора Лапія та Олега Швеця та медичної спільноти Дніпропетровської області, представників ДУ «Дніпропетровський ОЦКПХ МОЗ» були обговорені актуальні питання імунопрофілактики в Україні. Захід провели у форматі «запитання – відповідь». До слова, такі круглі столи вже були і пройдуть у найближчі місяці в інших регіонах. Бо спілкування фахівців-інфекціоністів з колегами з регіонів у форматі «запитання – відповідь» важливе для комунікації медиків із пацієнтами щодо вакцинації і дорослих, і дітей.

Більш детально про подію:

<https://www.facebook.com/healthcareservice4people/posts/926431625946960>

Інфекційні захворювання.

Випадок сказу у жінки зафіксовано в Запоріжжі у квітні.

Смерть від сказу констатували у мешканки Запорізької області в квітні поточного року. Жінка прибула до Запоріжжя з Дніпропетровської області. Загалом майже 600 осіб звернулись до медиків із ослиненням, подряпинами, укусами тварин, які мали ознаки хвороби. Про це повідомив гендиректор Запорізького обласного центру контролю та профілактики хвороб Тарас Тищенко. За його словами, сьогодні всі заклади охорони здоров'я міста, які надають антирабійну допомогу, забезпечені препаратами для імунопрофілактики цієї хвороби.

Джерело: <https://www.zoda.gov.ua/news/69382>

Менінгококова інфекція забрала життя трьох людей на Чернігівщині від початку 2024 року.

Про це у коментарі для «Суспільне. Чернігів» розповів заступник генерального директора Чернігівського обласного

центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України Артем Ярошенко. Двоє з померлих – діти. «Це обидва випадки у Чернігові. Ще один – у Козельці, де померла доросла жінка», – прокоментував пан Ярошенко.

Джерело: <https://vaccine.org.ua/2024/05/22>

Двомісячна дівчинка померла внаслідок захворювання на кашлюк у Вінниці. Про це повідомило місцеве ЗМІ з посиланням на обласний департамент охорони здоров'я.

Як повідомили в департаменті, немовля поклали до лікарні наприкінці квітня. Дівчинка народилася на місяць раніше терміну і, відповідно, була в групі підвищеного ризику важкого перебігу кашлюку. Отримати щеплення від кашлюку дитина не встигла. Померла вона 14 травня.

Джерело: <https://vaccine.org.ua/2024/05/29>

Компетентно.

Українці продовжують бути прикладом стійкості.

З нагоди Європейського тижня імунізації 2024 на Національному порталі з імунізації були оприлюднені інтерв'ю з фахівцями та громадськими діячами, які щодня наближають впровадження в Україні європейських практик та підходів до вакцинації.

Завершує цей цикл важливих бесід про інтеграцію України в європейський медичний простір розмова з представником Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я (ВООЗ) в Україні. Доктор Ярно Хабіхт відверто та розлого відповів на питання редакції щодо успіхів та викликів України на

шляху її "вакцинальної євроінтеграції", про можливість розширення українського календаря щеплень, про зміни у ставленні пересічних українців до вакцинації, про обізнаність українських медиків у міжнародних протоколах вакцинації, про можливі спалахи інфекційних хвороб в Україні в умовах повномасштабної війни та про результати співпраці ВООЗ з урядом України. Редакція Національного порталу з імунізації щиро дякує Бюро ВООЗ в Україні за постійну багаторічну підтримку системи охорони здоров'я України – зокрема, за комплексну допомогу в напрямку вакцинопрофілактики. Адже інтеграція України в європейський медичний простір та вступ України до ЄС є нашою спільною метою.

Джерело: <https://vaccine.org.ua/eksperty-interviews>

Щеплення: варто чи ні?

Саме у такому ракурсі відбулася розмова телеканалі «Відкритий». Бо маємо комунікувати з населенням через усі можливі майданчики. Тож зосередилися на тому, що в Україні зростає захворюваність на коклюш та кір, яких інфекцій варто остерігатися, чи існують побічні ефекти у вакцин та які наслідки для імунізації має збройна агресія РФ проти України? Про це в етері програми «Шах і мат» розповів голова Наці-

ональної технічної групи експертів з питань імунопрофілактики, консультант з експертної підтримки вакцинації проти COVID-19 **Федір Лапій**.

Вдячні за співпрацю ДУ «Дніпропетровський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ» в організації ефіру.

Джерело: <https://l.facebook.com>

Посилання на відео: <https://opentv.media/ua>

Новини науки.

Програма вакцини проти ВПЛ в Англії зменшує захворювання шийки матки в усіх соціально-економічних групах

Використовуючи дані Національної служби охорони здоров'я Англії щодо раку серед вакцинованих і невакцинованих жінок віком 20-64 років із січня 2006 року, це нове дослідження вивчило, чи зберігається висока ефективність вакцинації проти ВПЛ протягом додаткового року спостереження – від 2019 року до червня 2020 року. Результати дослідження, що були опубліковані в ВМІ, продемонстрували, що в групі, яка була вакцинована у віці 12-13 років, показники раку шийки матки та передракових уражень шийки матки 3 ступеня (CIN3) протягом додаткового року спостереження були на

84% і 94% відповідно нижчими, ніж у старшій невакцинованій групі. Дослідники підраховали, що до середини 2020 року вакцинація проти ВПЛ запобігла 687 онкологічним захворюванням і 23 192 випадкам CIN3.

Найбільшій кількості випадків раку шийки матки вдалося запобігти у жінок у найбідніших районах, а найменшій – у жінок у найменш бідній п'ятій частині. Кількість жінок, яким запобігли CIN3, також була високою в усіх групах депривації, але найбільшою серед жінок, які проживають у більш бідних районах.

Джерело: <https://doi.org/10.1136/bmj-2023-077341>

Світова практика.

Австралія

В Австралії триває компанія з сезонної вакцинації проти грипу (сезон літо 2024 року)

Станом на 25 травня 2024 року в Австралії при підготовці до сезону грипу та ГРВІ вакцинацію охопили 13,8 % дітей віком від 6 місяців до 5 років, 49,9 % дорослих віком понад 65 років.

Вакцинація проти грипу рекомендована всім австралійцям віком від 6 місяців. Вакцина особливо рекомендована та надається безкоштовно відповідно до Національної

програми імунізації для наступних категорій населення:

- люди з підвищеним ризиком ускладнень від грипу, включаючи дорослих віком від 65 років,
- діти віком від 6 місяців до 5 років,
- аборигени та жителі островів Торресової протоки віком від 6 місяців,
- вагітні,
- люди віком від 6 місяців з певними супутніми захворюваннями.

Більш детально: <https://www.ncirs.org.au>

«Гарячі» запитання.

Як діяти в ситуації, якщо дитина після отримання ОПВ зригнула? Чи потрібно повторно ввести вакцину ОПВ?

У випадку, якщо дитина зригнула незабаром після отримання крапель ОПВ (наприклад, протягом 10 хвилин), варто повторно ввести ОПВ. Якщо повторно зригнула, то не рекомендовано вводити повторно. Якщо зригування фіксувалося з більшим інтервалом, то повторно вакцини вводити не потрібно.

Чи антибіотикотерапія є протипоказанням до вакцинації?

Антибіотикотерапія не є протипоказанням до проведення вакцинації. Необхідно враховувати інші чинники, які можуть бути протипоказанням (наприклад, гостра хвороба з температурою понад 38°C). Винятком є застосування антибіотиків, які є дієвими щодо вакцинного штаму бактерії (наприклад, застосування антибіотиків дієвих на *Salmonella typhi*, які входять до оральної черевнотифозної вакцини).

В Україні наказом № 2070 МОЗ від 11.10.2019 затверджені рекомендації щодо антибіотикотерапії та вакцинації. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1182-19#Text>

Яку вакцину використовують для щеплення дорослих з метою профілактики кашлюку?

У дорослих для імунопрофілактики кашлюку використовують комбіновану вакцину проти кашлюка, дифтерії та правця. Вона може мати й додаткові складові – проти поліомієліту. Така вакцина містить меншу кількість антигенів порівняно з вакцинами, які використовують для дітей. Коклюшний компонент у таких комбінованих вакцинах є безклітинним (ацелюлярним). У світі такі вакцини прийнято позначати аббревіатурою – Tdap, в Україні – АаКДП-М.

Чи можна розглядати вакцинацію проти кашлюку як екстрену?

Ні. Вакцинація проти кашлюка не має такого ефекту як екстрена вакцинація, наприклад, проти правця, кору, сказу. Проте є цілком обґрунтованою вакцинація контактних у випадку вакцинації дітей з порушенням календаря щеплень чи вакцинації дорослих.

З яким інтервалом необхідно ввести дозу вакцини АКДП дитині віком один рік, якщо дитина отримала на першому році життя дві дози вакцини?

Необхідно ввести третю дозу АКДП, якщо минув один місяць від другої дози. Четверту дозу (ревакцинацію) можливо ввести через 6 місяців від третьої дози. Подальша вакцинація – за віком.

Знання.

Курс вакцинології та науки про імунізацію

Курс з вакцинології та науки про імунізацію від Інституту інфекцій та імунітету Пітера Доєрти та Дитячого науково-дослідного інституту Мердока проходитиме з **5 червня по 11 вересня 2024 року**. Цей практичний онлайн-курс призначений для медичних працівників, які відносно недавно знайомляться з цією сферою, і для тих, хто хоче розширити й оновити своє розуміння вакцин. Дізнайтеся про наукові основи вакцин, розробку вакцин і принципи впровадження та виконання програм імунізації.

Курс складається з восьми 1,5-годинних зустрічей онлайн, які проводяться кожні два тижні щосередини о 18:00 (AEST).

Доступ до матеріалів курсу, включаючи велику бібліотеку відео для попереднього перегляду, буде надано лише зареєстрованим. Також будуть надані сертифікати про проходження курсу.

Для студентів та медичних працівників з країн із низьким і середнім рівнем доходу участь безкоштовна.

Посилання для реєстрації та повна інформація про курс: <https://www.doherty.edu.au/news-events/events>

Запущено електронну систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я

МОЗ України за сприяння проєкту USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я» запустило електронну систему забезпечення безперервного професійного розвитку (далі – БПР) працівників сфери охорони здоров'я.

Електронне рішення дозволить спростити реєстрацію провайдерів і заходів БПР. Воно також зробить швидким та прозорим процес звітності за результатами проведених заходів.

На сайті Центру тестування при МОЗ функціонують кнопки для входу до електронної системи. Система запущена на виконання наказу МОЗ України від 20.02.2024 №281 «Про затвердження Порядку функціонування електронної системи забезпечення безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я».

<https://moz.gov.ua/article/news>

Nota bene.

- Сторінка проєктів, які втілює Міністерство охорони здоров'я України за підтримки Світового банку: <https://www.facebook.com/healthcareservice4people>
- Національний Портал з Імунізації: <https://vaccine.org.ua/>
- Безоплатний доступ до платформи UpToDate. Доступ до реєстрації та користування можна отримати через сайт Центр громадського здоров'я України за посиланням – <https://phc.org.ua/uptodate>.
- Центр громадського здоров'я. Імунізація. <https://www.phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/imunizaciya>

0 800 60-20-19

Національний контакт-центр
Міністерства охорони здоров'я України

Дайджест підготовлений у рамках спільного проєкту МОЗ України та Світового банку «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні»

 **МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ**

**ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я**

**Екстрене
реагування
на COVID-19
та вакцинація
в Україні**